

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 24-07-54288 ב.י. נ' ח

בפני כב' השופטת סגלית אופק

תובעת

1. ל.ל. ב.י.

ע"י ב"כ עו"ד רפי שדמי

נגד

נתבע

1. ש.ח.

ע"י ב"כ עו"ד סיון חן

פסק דין

פסק הדין עוסק בחידוש הקשר בין הילדים לאב.

השאלה העקרונית שעולה היא: מדוע כבודה לא הפנתה את התא המשפחתי למומחה לחידוש קשר?

לפי מה שקראנו בקבוצת הפייסבוק שלנו ומפניות של הורים גרושים, כבוד השופטת אופק ידועה כמי שנשענת כמעט בלעדית על הטיפול של הרווחה ולא נוטה למנות מומחי בימ"ש לטיפול בתחום של ניכור הורי/סרבנות קשר. זה אומר שהורים המגיעים לכבודה עם תיק של חידוש קשר/ניכור הורי לא 'יזכו' לקבל טיפול ראוי ומקצועי כמו אצל שאר שופטי המשפחה. מצב זה מאוד בעייתי.

גם בתיק הזה כבודה לא מינתה מומחה שיבחון טענות לניכור הורי/סרבנות קשר, ונסמכה רק על העו"ס. כמובן שיש כבוד וחשיבות לעמדת העו"ס, אבל הבעיה המרכזית היא שתחנות לטיפול משפחתי בארץ לא מתמחות בטיפול בחידוש קשר והרבה פעמים נמנעות מלציין דברים ברורים שיש הורה מנכר, והן מדווחות לבימ"ש רק דרך העו"ס לסדרי דין כשגם כאן לא תמיד מעיזים ואמיצים להגיד שיש כאן ניכור וכיו"ב.

נשאלת השאלה האם התחנות בארץ באמת מסוגלות לטפל בתחום כל כך מורכב, כשהן כפופות לרווחה ולא עושות טיפול פסיכו משפטי כמו שלמדנו שבמצבים הללו צריך לעשות? מוזר שהשופטת לא מינתה איש מקצוע מומחה ייעודי לתחום זה כדי להציל את המצב, ואולי שידווח לה ישירות ויעבוד בצורה הדוקה יותר לבימ"ש.

כך או כך, העמדה שניתן לילדים החלמה ספונטנית תמוהה, ולא שמענו עליה כעמדה שמגובה במחקר. נראה שנגזר גזר דין קשה על האבא והילדים. גם אם האב עשה טעויות רבות.

מונחת בפניי תובענה לקביעת הסדרי קשר בין אב וילדיו.

רקע עובדתי ודיוני נדרש לעניין

1. הצדדים הם בני זוג לשעבר, נישאו בשנת 2007 והתגרשו בשנת 2018.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 24-07-54288 ב.י. נ' ח

2. מנישואיהם נולדו לצדדים שני בנים: ר' יליד 20.12.2011 וא' יליד 7.5.2014, כבני 15 ו- 12.5 בהתאמה (להלן גם – הקטינים).

3. הקטינים נמצאים במשמורת אמם **כפי שהסברנו לעורכי הדין הרבה פעמים, נא להימנע מהמושג המיושן משמורת. כאן זה משנת 2018, אז אני 'מאשר' חלקו את זמנם בבתי ההורים (פסק דין מיום 25.12.2018 תלה"מ 17-11-45266).**

4. בתחילת הסכסוך, בשנת 2018, קיימו הקטינים והאב הסדרי שהות, שכללו לינה אחת (ביום ב') ומפגש לכמה שעות (ביום ד') באמצע השבוע, וכן סופ"ש לסירוגין, לא כולל לינה במוצ"ש.

5. בשנת 2024 החלה הידרדרות בקשר בין האב לבין ילדיו, והקטינים סירבו להיפגש עמו. הקטינים האשימו את אביהם באלימות כלפיהם ביום 28.2.2024 (להלן גם – האירוע), ואילו הנתבע שלל גילויי אלימות כלשהם כלפי ילדיו (עמ' 66 נ/ה). ממועד זה אירע נתק בקשר בין האב וילדיו.

6. ביום 22.7.2024 הוגשה התובענה. בכתב התביעה נטען כי האב, במעשיו ובמחדליו, גרם לכך שהקטינים אינם מעוניינים לפגוש את אביהם; מאז הנתק בקשר גוללו הקטינים סיפורי אלימות שחוו מאביהם לאורך השנים; נדרשת התערבות על מנת לקיים בליווי מקצועי את חידוש הקשר בין האב וילדיו. לפיכך, עתרה התובעת לקבוע כי מפגשים בין האב וילדיו יתקיימו תחת פיקוח.

7. ביום 6.10.2024 הוגש כתב הגנה. הנתבע טען כי הקטינים עברו שטיפת מוח והסתה יומיומית מכוונת על ידי התובעת, כך כבר שנים ארוכות; התובעת מדירה את האב מעניינים חינוכיים ובריאותיים של הקטינים; קיימת סרבנות קשר מצד הקטינים ואף ניכור הורי מצד האם אשר עושה כל שביכולתה כדי לטרפד את הקשר בין הקטינים לאביהם. לפיכך, הנתבע התנגד לכך שזמני השהות יתקיימו תחת פיקוח והציע שהצדדים וילדיהם יפנו לטיפול רגשי ו/או משפחתי על מנת לשקם את התקשורת, וכן עתר להורות על דחיית התביעה.

יש כאן טענות קוטביות קלאסיות, כפי שקורה כמעט בכל תיק של ניתוק קשר. הורה אחד טוען שההורה האחר היה אלים כלפי הילדים ולכן ניתוק הקשר מוצדק, מה שמכונה בספרות 'סרבנות קשר', ואילו ההורה השני טוען להסתה וניכור, מה שמכונה ניכור הורי.

לשופט משפחה אין באמת כלי לדעת מה נכון, לכן לרוב הוא שולח או לתסקיר או בעיקר למומחה לניכור/לחידוש קשר, כדי שיכניס את המשפחה לתהליך הערכה וטיפול ויגיש לו דיווחים האם אכן יש ביטויים של אלימות או ניכור.

חשוב לציין שבחלק מהמקרים זה לא אן סרבנות קשר אן ניכור הורי, אלא שלעיתים שני ההורים תורמים לניתוק הקשר, כל אחד בחלקו שלו. יכול להיות בהחלט שהאב היה אלים והכחיש זאת, ושהאם הגבירה את התנגדות הילדים אליו ושכל אחד מהם נאבק על צדקת טענותיו על גב הילדים.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 24-07-54288 ב.י. נ' ח

8.

שירותי הרווחה ערכו ארבעה תסקירי סעד הרבה בעניינם של הצדדים.

בתסקיר מיום 22.9.2024 תוארה המשפחה כמשפחה ש"התנהלה בתוך דפוסים אלימים... המערכת המשפחתית לא התנהלה מעולם על מי מנוחות" (שם, עמ' 4); נכתב כי האירוע ביום 28.2.2024 הציף קשיים ניכרים בקשר בין האב וילדיו והביא לנתק מוחלט בקשר ביניהם (שם, שם); תוארה התנהגות התובעת שמביעה תחושת "אשמה" על כך שלא מנעה את חשיפתם של הקטינים לאלימות מצד האב במסגרת זמני השהות, ומתוך "עמדה מגוננת" מחזקת את סירובם לקיים עמו קשר; תוארה התנהגות הנתבע שמתקשה להכיר בקשיים בתפקודו ההורי ומטיל את האחריות למצב על האם. בנוסף, התנהלותו ביחס לחידוש הקשר עם ילדיו מאופיינת בפאסיביות; נכתב כי המצב של נתק מוחלט אינו בריא לנפשם של הקטינים. לפיכך, ניתנו בתסקיר המלצות כדלהלן: חידוש הקשר בין האב לילדיו ייעשה באופן הדרגתי ובמסגרת טיפולית **איזה? והאם המסגרת מתמחה בקשיי קשר?** בשלב הראשון יתקיימו מפגשים פרטניים עם האב במטרה לאפשר עיבוד של האירועים והקשיים שהצטברו סביב הקשר עם ילדיו. בהמשך, ובהתאם להערכת המטפלת, ישולבו הקטינים בטיפול במטרה לקדם ולעבד את הקשר עם האב באופן מותאם לצרכיהם; האם תקבל הדרת הורים

רק האב? אבל לא כך עובדים במצבים כאלו. כולם צריכים להיות משולבים תחת קורת גג אחת. האם לא יכולה להיות רק בהדרת הורים, בודאי כשתואר שהיא מגוננת על הילדים יתרה, הילדים צריכים להכנס למפגשים גם עם האם וגם עם האב.

צריך שההורים יקחו אחריות על התהליך ועל ילדיהם, צריך לתת להורים משימות ולדווח על כך לבימ"ש, הכל צריך להיעשות תחת פרוטוקול ברור עם דיווח לבימ"ש. ואז אולי אפשר לדבר על למה לא הצליח. קודם כל צריך לעבוד נכון...

בתסקירים הנוספים שהוגשו בימים 4.3.2025, 9.7.2025, 11.11.2025 נכתב כי שני ההורים שיתפו פעולה עם גורמי הטיפול והתמידו בקבלת הטיפול, ואולם עמדותיהם זה כלפי זה נותרו קוטביות, כאשר כל אחד מהם מייחס את הקשיים בקשר להורה האחר. עוד נכתב, כי נעשו ניסיונות משמעותיים לשלב את הילדים בהליך טיפולי, אולם חרף המאמצים שהושקעו, הילדים הביעו התנגדות קשה לטיפול. לפיכך, ניתנה המלצה לפיה אין לכפות על הקטינים טיפול או קשר בשלב זה, אלא לאפשר זמן ומרחב לריפוי ולחידוש הקשר באופן טבעי

יש פה טענה שגויה. לא כופים על הילדים טיפול, אלא ההורים מחייבים אותם. זה שינוי משמעותי בתפיסה ובחשיבה.

השימוש של העו"ס במילה "כפייה" משקף עד כמה יש פה אי הבנה של איך עובדים במצבים של ניתוק קשר. מי שמחייב את הילדים להגיע הם הוריהם, הם נדרשים לשבת מולם ולהסביר להם מדוע הם מחייבים אותם להגיע, לא כי הם כופים עליהם, אלא כי הם חשובים להם, כי הם מחייבים להם גם כעת במצב הקשה שבו הם פגועים מאוד וכי אפשר לפתור את החוויות הקשות שלהם ולתת להם מענה רגשי כשההורה שפגע בהם נוטל אחריות על הפגיעה בהם. המסר הוא של מחויבות ולא של כפייה. הבדל משמעותי. זאת במערכת חופשית ככל הניתן מקונפליקט, תוך שכל הורה

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 24-07-54288 ב.י. נ' ח

1 **יעבוד בנפרד, במסגרת טיפולית, על תפקודו ההורי. העמדה המקצועית שהילדים**
2 **יתאוששו רק אם ניתן להם זמן לחידוש קשר טבעי לא רק שגויה, אלא גם לא מגובה**
3 **במחקרים. בנוסף, הדרך שכל הורה יעבוד על החלק שלו גם נמצאה כלא יעילה. אי**
4 **אפשר קיצורי דרך או להתאמץ בכיוונים הלא נכונים, ואז לאמר לא הצלחנו. ניתוק**
5 **קשר משאיר ילדים פגועים ומדממים, אם עובדים נכון יש יותר סיכוי של הצלחה.**

6
7 9. ביום 11.5.2026 התקיימה ישיבת הוכחות במהלכה נשמעו חקירות של העו"ס (עמ' 20-1);
8 **התובעת** (עמ' 60-20); **הנתבע** (עמ' 60-99).

9
10 10. הצדדים הגישו סיכומים בכתב; ניתן כעת פסק הדין.

טענות הצדדים

11
12 11. **התובעת טוענת כי עסקינן בסרבנות קשר מוצדקת ולא בניכור הורי.** בזיקה לכך, פירטה
13 **התובעת** אירועי אלימות והתנהגויות אחרות שחוו הקטינים מצד הנתבע; חוסר רצונם של
14 הקטינים להיפגש עם אביהם עומד בניגוד לתפיסת עולמה של התובעת, והיא אף הבליגה אחר
15 מעשיו ומחדליו של האב ככל שיכלה ועד שיכלה; חרף הצהרותיו של האב בדבר רצונו בקשר
16 עם בניו, בפועל לא ננקטו מצידו צעדים ממשיים לבניית האמון וליצירת תשתית שתאפשר את
17 **חידוש הקשר עמם; אין סיבה לסטות מההמלצה בתסקיר.**

18
19 12. **הנתבע טוען כי התובעת פעלה ופועלת בניגוד לזמני השעות שנפסקו, שטפה את מוחם של**
20 **הקטינים נגד אביהם, והיא מנסה להציג את הנתק המוחלט כאילו צמח כולו מתוך רצונם**
21 **העצמאי של הילדים; התובעת לא הציגה תימוכין אובייקטיביים לטענותיה בדבר מסוכנות,**
22 **מחלה פסיכיאטרית או מניעה נפשית או מקצועית לקשר בין האב וילדיו; הנתבע אינו מבקש**
23 **לכפות על ילדיו קשר אלא מבקש לא להפוך את הסירוב הנוכחי לסוף פסוק בטרם מוצו**
24 **הכלים המקצועיים לבחינת מקור הסירוב ולשיקום הקשר; התרשמות העו"ס כי לא זיהתה**
25 **הסתה לא שוללת, כשלעצמה, התנהגות הורית מצד התובעת התורמת להתרחקות הילדים**
26 **מאביהם אמירה חשובה! ניתוק קשר לא יושב רק על הסתה... יכול להיות ששני**
27 **ההורים תרמו לניתוק הקשר, זה לא או.. או... בהחלט יכול להיות שהאב תפקד**
28 **בצורה לא תקינה, היה אלים ולא רגיש לילדים ובמקביל שהאם עשתה בכך שימוש**
29 **וחיזקה את התנגדות הילדים אליו.** התנגדות הילדים, ככל שנובעת מרצונם, מחייבת
30 רגישות וטיפול מקצועי, אולם אינה יכולה להצדיק ויתור על עצם הניסיון להשיב להם את
31 אביהם. לפיכך, עתר הנתבע לקבוע מתווה לחידוש קשר באמצעות גורם ניטראלי, שיבחן את
32 מקור הנתק, את עמדת הקטינים והנסיבות בהן התגבשה, ואת הדרך המתאימה להשבת
33 הקשר בינם לבין אביהם. בד בבד, להתחיל טיפול דיאדי, שלא במסגרת הרווחה.

34
35
36 **צריך היה למנות כאן איש מקצוע מומחה לחידוש קשר! האם המומחה בטוח**
37 **יצליח לחדש את הקשר? כמובן שלא, אך הסיכוי גדל. זאת ההתמחות שלו.**
38 **לא ברור מדוע כבודה לא עושה זאת.**

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 24-07-54288 ב.י. נ' ח

דיון והכרעה

קיצורה של הלכה –

13. ככלל, יש חשיבות לקשר מיטיב בין ילד לשני הוריו, גם לאחר פרידתם [רע"א 3009/02 פלונית נ' פלוני, פ"ד נו (4) 872 (2002)]. **הקשר עם שני ההורים דרוש להתפתחות התקינה ולסיפוק צרכיו הרגשיים של הילד** **בהחלט** [תמ"ש (ת"א) 35431-06-11 ר.ג. נ' נ.ח, פסקה 69 (31.10.2013); תמ"ש (קריות) 37245-07-13 פלונית נ' פלוני, פסקה 10 (15.10.2014)]. **לכן, מקום שמתרחש נתק בקשר בין קטין לבין אחד מהוריו ראוי לנסות ולפעול לחידוש.**

14. הכלל הוא, כי חידוש קשר בין הורה לילדיו יקבע תמיד בראי טובת הילד. בעמ"ש (מרכז) 52121-10-25 ר.ג. נ' נ.ד.י, פסקה 21 (17.7.2026) **נקבע כי על מנת להגיע למסקנה מהי הדרך לחידוש הקשר, אם בכלל, יש לסווג את הסיבה להיווצרות הנתק, מי האשם בהיווצרותו (כאשר לא תמיד ניתן למצוא את האשם, ואולי לא תמיד יש אשם) ומהי הדרך המיטבית לחידוש הקשר בהתאם לטובת הקטין, גילו, מידת בגרותו ועמדתו. זה נכון, אז מומחה לחידוש קשר לא מונה פה בתיק?**

15. **ההכרעה בדבר טובתו של ילד מבוססת, מטבע הדברים, על מכלול הראיות שהונחו בפני בית המשפט, ובכלל זה תסקירים וחוות דעת מומחים מקצועיים לא היו פה מומחים מקצועיים!** אשר מספקים התרשמות אובייקטיבית מקצועית המסייעת לבית המשפט להכריע בסוגיה בעלת רגישות וחשיבות עליונה כגון דא. וכפי שנקבע בבג"צ 59354-09-25 פלונית נ' בית הדין הרבני האזורי ירושלים, פסקה 9 (26.11.2025): "אין גם קושי בכך שבמסגרת תהליך חידוש קשר בין הורה לקטין ייעזרו בתי הדין (או בתי המשפט לענייני משפחה) בגורמי מקצוע, יקבלו מהם דיווחים עיתיים וינחו אותם לפי מיטב שיקול דעתם (למקרים בהם נעשה הדבר ראו, לדוגמה: בע"מ 421/17 פלונית נ' פלוני (21.3.2017); בג"צ 17174-08-25 פלונית נ' בית הדין הרבני האזורי ירושלים (11.8.2025)). בית משפט זה עמד לא אחת על חשיבותם של גורמי מקצוע אלה בהתמודדות עם מצבים בהם נקטע הקשר בין הורה לקטין, שהרי "טובתו של ילד אינה מושג תאורטי. לעניינה נדרש בית-המשפט לקביעת ממצאים שבעובדה [...] וראיות לענייננו פירושן הינו – בעיקרם של דברים – חוות דעת של מומחים" (בג"צ 5227/97 דויד נ' בית הדין הרבני הגדול בירושלים, פ"ד נה (1) 453 (2001). כן ראו: בג"צ 3972/23 פלונית נ' פלוני, פסקה 18 (2.8.2023)."

16. בפסיקה נקבע כי אף שתסקיר אינו בגדר חוות דעת מומחה כהגדרתה בסעיף 20 לפקודת הראיות [נוסח חדש] התשל"א-1970, יש ליתן לו משקל דומה רמ"ש (ת"א) 2107-07-22 פלונית נ' אלמוני, פסקה (2) וההפניות שם (12.7.2022); בע"מ 4259/06 פלונית נ' היועץ המשפטי לממשלה (13.7.2006)]. ככלל סטייה מהמלצת מומחים אותם מינה בית המשפט תעשה רק במקרים שבהם קיימים טעמים נכבדים ובעלי משקל ממשי המצדיקים סטייה מאותה המלצה [עמ"ש (ב"ש) 30516-10-18 ר.ג. נ' ש.ר (2.6.2019); רמ"ש (ת"א) 2293-07-25 פלוני נ' אלמונית, פסקה 40 (טרם פורסם, ניתן ביום 12.8.2025)].

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 24-07-54288 ב.י. נ' ח

- 1 מן הכלל אל הפרט –
- 2 17. לאחר עיון בהמלצות התסקיר מיום 11.11.2025 ובטענות הצדדים, לא מצאתי לסטות
- 3 מההמלצות בתסקיר הנ"ל; להלן יפורטו נימוקיי המטרה של השופטת היא תמיד טובת
- 4 הילדים. ובמקרה שלנו חידוש הקשר עם האב. אז מדוע כבודה בוחרת שרק הרווחה,
- 5 שלא מתמחים בנושא, יפעלו לכך, ולא מפנה את ההורים והילדים, כמקובל, למומחה
- 6 בתחום? לא ברור. זה החלק שצורם בתיק.
- 7
- 8 18. האחד, הונחה תשתית ראייתית המלמדת כי הסיבה להיווצרות הנתק רובצת, במידה רבה,
- 9 לפתחו של הנתבע. נו אז מה? אז הוא לא ראוי לתקן דרכיו, לקבל טיפול ראוי ושילדיו
- 10 יזכו להורה שנטל אחריות מולם? גישה בעייתית.
- 11
- 12 19. האירוע שאירע ביום 28.2.2024 היה "קו השבר" שהביא לנתק בקשר בין האב לבין ילדיו (עמ' 64 נה; הנתבע- עמ' 69, ש' 38).
- 13
- 14
- 15 בעקבות אירוע זה הגישה גב' אביטל בר גיורא, עו"ס לחוק הנוער, תלונה במשטרה נגד הנתבע.
- 16 הנתבע הכחיש כל הפעלת אלימות כלפי ילדיו (עמ' 75, ש' 4, עמ' 85, ש' 14-18, 24-27; עמ' 4
- 17 תסקיר מיום 22.9.2024; סעיף 18 תגובה מיום 6.10.2024; עמ' 85 נה), והקטינים עברו
- 18 חקירת ילדים (עו"ס- עמ' 3, ש' 26, 28).
- 19
- 20 לדברי העו"ס טרם התקבלה תשובה מהמשטרה באשר לגורל התלונה, ועל כן לא הובהר אם
- 21 היא נגנזה או ננקטו בעניינה הליכים נוספים (עמ' 3, ש' 32-35, עמ' 10, ש' 26-27; עמ' 24, ש' 14; עמ' 1 לתסקיר מיום 11.11.2025). מנגד, טענה ב"כ הנתבע כי התלונה נגנזה בעילה של
- 22 היעדר ראיות, בלי שהובאו תימוכין כלשהם לתמיכה בטענה זו חבל (עמ' 17, ש' 32). גם אם
- 23 התלונה נגנזה, ומבלי לקבוע מסמרות בעניין זה, בחקירתה הבהירה העו"ס כי אף הדברים
- 24 שהאב עצמו סיפר על האירוע שבגינם נפסק הקשר "מדאיג אותי" (עמ' 14, ש' 31-32).
- 25
- 26
- 27 20. במהלך תקופת הנתק העלו הקטינים טענות בדבר אירועי אלימות נוספים בעקבותיהן נעשתה
- 28 פנייה נוספת לעו"ס לחוק הנוער: "ניפגשה עם הילדים, קיבלה מהם מידע לגבי מספר
- 29 אירועים של פגיעות פיזיות שאבא שלהם פגע בהם", "זו בעצם פעם שניה שיש פניה
- 30 לעו"ס לחוק הנוער אצלנו באגף, סביב סיפורים שהילדים מספרים בבית הספר" (עו"ס- עמ' 3, ש' 8, עמ' 11, ש' 15-16).
- 31 אבל מה עלה בחקירות ילדים? יש פה טענות שחייבים
- 32 לבחון, מדוע הקטינים לא נשלחו לאבחון דיאגנוסטי? מדוע ההורים לא נשלחו
- 33 למסוגלות הורית? הרי סביב טענות של אלימות חייבים לבחון את ההורה שנאמר
- 34 עליו שהוא אלים ואת ההורה שמתלונן. כבר ראינו לא אחת שימוש בתלונות שווא על
- 35 אלימות שהתחפש בצורה של תלונות של הילדים שדקלמו ניכור. מנגד, חשוב מאוד
- 36 לבדוק כל תלונה של הילדים, ובהחלט עולה פה תמונה מצדם שהאב נקט באלימות
- 37 כלפיהם ולא היה רגיש אליהם. מה נעשה פה שבדק לעומק את הנושא הזה?
- 38
- 39 21. על תלונות אלה עמדה התובעת בתגובה מיום 6.10.2024 ובחקירתה הרחיבה בעניין: "הוא
- 40 היה מאיים עליהם, הוא היה מקלל אותם, הוא היה מרביץ להם, הוא הפיל אותם
- 41 מהשולחן. היו פעמים שהוא השאיר אותם בגינה כשהם היו בגיל גן, כי לא התחשק לו

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 54288-07-24 ב.י. נ' ח

להמשיך להיות שם" (עמ' 53, ש' 24-31), "בחופשה האחרונה שהוא לקח אותם לאילת, ר' סגר את עצמו במרפסת ואמר... 'אני לא יוצא מהמרפסת עד שאת לא באה לקחת אותי' אחרי שהוא איים עליו והרביץ לו וקילל אותו... הוא יכול היה ללכת איתם לקנות גלידה, וכשהם נכנסים לאוטו, הוא לוקח את התיק וחורק אותו לר' בפרצוף. ... ולהסתכל לילד בן 10 בפרצוף מגיל צעיר ולהגיד לו 'השיניים שלך עקומות, אתה מכוער, למה אתה לא מתלבש יפה?' (עמ' 55, ש' 14-33), "הייתה פעם אחת שהוא התעצבן על א'... לקח לו זמן להיפרד, הוא לקח את התיק זרק אותו לאוטו ואמר להם 'אני לא לוקח אתכם'. לא היה חודש אחד שהוא לקח אותם בלי אירוע, בלי שהוא היה צריך להחזיר מוקדם, בלי שהוא לא יכול" (עמ' 56, ש' 1-12).

22. העו"ס שמעה על תלונות אלה מפי הקטינים בפגישותיה עמם, כתבה שהקטינים: "פירטו אירועים רבים ומדאיגים שאירעו בעת שהותם עם ש'. התיאור היה עשיר ולא נמסר כמסר שהילדים שיננו" (עמ' 4 תסקיר מיום 22.9.2024), והביאה את הפירוט כדלהלן: ר' "הוא תיאר את אביו כלא אכפתי כלפיו, לא תומך בלימודיו, אליים כלפיו, לא מאשר ניתוח שצריך לעבור בשיניים בהרדמה. בנוסף, ר' מוטרד מאוד מכך שאביו מחזיק בכספים שקיבל מהמשפחה בימי הולדת ונשארו בידי אביו" (עמ' 3 תסקיר מיום 22.9.2024), א' "והיה לו חשוב לשטוח בפניי סיפורים רבים ומפורטים בהם אביו נהג באלימות בו ובעיקר באחיו הבכור, ר'. הוא ציין כי לאורך השנים פחדו מהאב ולא רצו ללכת אליו. לדבריו, בעבר היו נפגעים מהאב, ומתנתקים ליומיים ואז האב היה מתנצל והם היו חוזרים לקשר איתו. ... סיפר על משפחתו המורחבת מצד האב, וציין שיש גם דוד בן דוד שהוא אוהב ומעוניין בקשר עמם" (שם, עמ' 4).

23. בחקירתה לא התבקשה העו"ס להרחיב בעניין חוויות אלה, וככל הנראה לא בכדי. עם זאת, דבריה של העו"ס שלפיהם: "אנחנו מאוד מוטרדים מהסיפורים שהילדים חזרו וסיפרו" **זה לא מספיק להיות מוטרד! צריך לבחון זאת באבחון דיאגנוסטי** (עמ' 16, ש' 18) מלמדים, למצער במשתמע, על אופיין של הטענות שהעלו הקטינים, ויש בהם כדי לחזק את עדות האם בדבר האירועים שעליהם סיפרו הקטינים **בהחלט יכול להיות, אך לטעמנו חשוב היה לבחון זאת לעומק גם באבחון.**

24. בענייננו, העו"ס לא התעלמה מהעובדה שהתובעת מחזיקה בתפיסה "מאוד שלילית" כלפי האב, אשר משפיעה על הקטינים (עמ' 10, ש' 14, עמ' 13, ש' 34-35) וכן מפעילותה של התובעת בענייני אפטרופסות (התובעת - עמ' 43, ש' 15-20, 26-28, עמ' 45, ש' 36-38, עמ' 48, ש' 27). בחקירתה אף הסכימה כי מקומו של האב "לא נשמר מספיק" (עו"ס - עמ' 13, ש' 15, 18-23). עם זאת, חרף האמור, העו"ס המחזיקה בידע מקצועי רלוונטי בתחום סרבנות הקשר: "כל התסקיר פה הוא אבחון מקצועי לנתק" (עמ' 11, ש' 38, עמ' 12, ש' 1, 4, עמ' 17, ש' 9-10), לא התרשמה מקיומה של הסתה או של ניכור הורי מצד התובעת: "יש לנו כלים **מה הכלים?** לזהות כשהילדים חוזרים על אותו סיפור, באותן מילים, באותן המילים של ההורה. החוויה מהילדים הייתה שיש גם חוויות אותנטיות קשות בקשר עם האבא. והם נפגעו מאוד מהאבא" (עמ' 16, ש' 23-28, עמ' 4 תסקיר מיום 22.9.2024) **ועמדה על כך** **סירוב הקשר נובע גם ממורכבות בהורותו של הנתבע, אשר הנתבע מתקשה לראותה: "הוא לא הרגיש שהוא זקוק לאיזושהי הדרכה או שיש איזו בעיה בהורות שלו"** (עמ' 4, ש' 37-38).

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 54288-07-24 ב.י. נ' ח

36), "שהוא לא מספיק לוקח אחריות עליה ושלילדים יש קושי שלא תלוי רק בעמדה של ל' בקשר איתו" (עמ' 13, ש' 36-37), "בעיה קשה בהורות של ש', שזקוקה לסיוע" (עמ' 16, ש' 23-28).

25. ואכן, הפער בין הכחשתו הגורפת של הנתבע את טענות האלימות או הנסיון למזער אותן (עמ' 91, ש' 27-39, עמ' 92, ש' 1), תוך שהוא מייחס את טענות הקטינים להסתה מצד התובעת (סעיפים 22, 25 לתגובה מיום 6.10.2024), לבין סירובו להצעת עו"ס לחוק הנוער להיכנס להליך טיפולי או אפילו לקיים "איזושהי שיחה משותפת עם הילדים, כדי שהוא יוכל לשמוע מה אומרים הילדים **טעות של האב**" (עמ' 2 לתסקיר מיום 22.9.2024, עו"ס- עמ' 3, ש' 9), וכן בחירתו שלא לפנות לבית המשפט לאכיפת זמני השהות ואף להודיע לילדיו כי הוא מכבד את בחירתם **עוד טעות של האב** (הודעה מיום 12.3.2024 שעה 14:08 עמ' 64 נה) – מעורר קושי של ממש בטענה כי התנהלותו נבעה אך ורק מרצונו להימנע מהסלמת הסכסוך ולפתור את הדברים בדרכי שלום (הנתבע- עמ' 66, ש' 26-27).

בנוסף, התנהלותו של האב, אשר לא אחת התעלם מזכויותיהם וצרכיהם של הקטינים או פעל בעניין רק בצל ההליך (הנתבע- עמ' 68, ש' 15-17, 24, 37, 39, עמ' 70, ש' 22, 25, עמ' 71, ש' 9, 28), עשה מעשים, גם אם שלא בכוונת בזדון, שהחריפו את המצוקה של הילדים או את תחושת הפגיעה בהם (עמ' 70, ש' 22, 25, 27, עמ' 71, ש' 7, 9, עמ' 71, ש' 28, עמ' 72, ש' 4-10, 19, 31, עמ' 73, ש' 28-36, 38-39, עמ' 74, ש' 22-25, 31-32, עמ' 75, ש' 13; עמ' 90, 11, 13; עמ' 2 לתסקיר מיום 22.9.2024), ביטל את טענותיהם כלפיו בטענה כי: "בגלל שהם מנסים לשרוד את הנתק הזה, אז הם לוקחים איזשהו צד מסוים" (עמ' 92, ש' 14-15; הודעה מהשעה 22:27 עמ' 66 נה) – מתיישבת יותר עם האפשרות שהתנגדותם של הקטינים לקשר עמו מבוססת ומעוגנת בכשלים בקשר הנובעים מהתנהלותו של האב עצמו, ולא מהסתה או מניכור הורי מצד התובעת, כפי שנטען.

מסקנה זו מתחזקת נוכח העובדה שהאב עצמו לא ייחס לעו"ס עמדה מגמתית או הטייה: "ש: כשהיא הגישה עדכון לבית המשפט, היא לא הציגה את הדברים כמו שהם? ... היא זייפה? היא שיקרה? היא הגזימה? ת: אז אני חושב ש-לא, לא. ממש לא" (עמ' 92, ש' 37-29), לא הגיש בקשה סדורה למינוי מומחה מטעם בית המשפט שיבחן את טענותיו **אם זה נכון, אז טעות קשה של האב. אך ראו סעיף 12. ונניח והאב אכן לא הגיש בקשה שכזו, מה עם האחריות המקצועית של כבודה לילדים?** (עמ' 81, ש' 16-20), **לא ביקש להטיל סנקציות על התובעת על מנת שתשפיע על הקטינים לפגוש את אביהם גם טעות.**

האב לא פעל נכון ובהחלט השופטת צודקת כשהיא תולה בו חלק גדול מהבעיות לניתוק הקשר, בלי קשר אם האמא תרמה או לא תרמה לכך. אבל שוב, המטרה היא לחדש את הקשר, אז מדוע אין מינוי מומחה?

26. לאור האמור לעיל, שוכנעתי שישנו רקע לסרבנות הקשר ויש לנתבע חלק משמעותי ביצירת הנתק.

27. **השני, הפסיקה בתחום סרבנות קשר/ניכור הורי מלמדת כי הפתרונות בסכסוכים מסוג זה, הם מתחום הטיפול, נכון** בעוד שהכלים המשפטיים נועדו לתמוך בטיפול, לאכוף אותו ולתת

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 24-07-54288 ב.י. נ' ח

מענה במקרים חמורים [נעמ"ש (ת"א) 51782-01-20 ע.נ.נ' ש.א.ב. עו"ס לחוק הנוער
(7.6.2020)].

28. בענייננו, גם בהינתן האירועים שהובילו לעמדתם של הקטינים, העמדה המקצועית הייתה שאין באלה כדי להצדיק את הנתק בקשר: "זזה לא מצדיק ניתוק קשר" **בהחלט! החשוב הוא הילדים.** (עמ' 16, ש' 25).

29. ואכן, מתוך הבנה רוחת שלפיה הנתק הוא "מצב שאינו בריא לנפשם" (עמ' 4 תסקיר מיום 22.9.2024) וכי הקטינים "זקוקים למקום הטיפול, לעבד את חוויותיהם המשפחתיות וכן לקבל ליווי במשימות ההתפתחותיות העומדות בפניהם" (תסקיר מיום 9.7.2025; התובעת- עמ' 58, ש' 20), המליצה העו"ס על מתווה טיפולי במטרה להתמודד עם הנתק ולפעול לחידוש הקשר. המתווה **חבל שלא פורט המתווה** הלכה למעשה נכפה על הקטינים (החלטות מהימים 31.10.2024, 4.3.2025, 9.7.2025).

30. בניגוד לטענת הנתבע שלפיה גורמי הרווחה לא מיצו את כלל האפשרויות לחידוש הקשר (עמ' 93, ש' 21), עולה כי נעשו ניסיונות רבים לרתום את הילדים להליך הטיפול, הן באופן ישיר והן באמצעות הוריהם (עו"ס- עמ' 14, ש' 8-7). ואכן, אף שהתובעת הייתה מודעת להתנגדותם של הילדים, בכל זאת ניסתה לעודדם להשתלב בטיפול פסיכולוגי **טיפול פסיכולוגי הוא לא הפתרון הכולל לטיפול בנתק בקשר, אלא טיפול משפחתי משלב את כל בני המשפחה תחת אותה קורת גג** (התובעת- עמ' 41, ש' 36, עמ' 58, ש' 11-12, 27, 32, 34). ניסיונותיה הוערכו כניסיונות אותנטיים מצדה שנועדו לסייע בקידום התהליך וחידוש הקשר (עמ' 2 תסקיר מיום 11.11.2025). ואולם, חרף כלל המאמצים שנעשו במסגרת המתווה הטיפול, סירבו הקטנים בתוקף לשתף פעולה **עצוב**: "אנחנו ניסינו לעבוד מאוד קשה לחבר את הקשר" (עו"ס- עמ' 16, ש' 26).

31. במקרה זה, לאחר מאמצי התערבות, ולאור גילם של הילדים והחוויות הקשות שהם מתארים בקשר עם אביהם, הובאה עמדה מקצועית שלפיה בשלב זה אין מקום לכפות עליהם טיפול או קשר, וכי יש לאפשר לזמן ולתהליכי ריפוי ספונטניים להביא **נוכל רק להתפלל שזה יצליח**, ככל שניתן, לחידוש הקשר (תסקיר מיום 11.11.2025).

העו"ס הבהירה בחקירתה את הרציונאל לפיו: "(ש)כמה שאנחנו לוחצים יותר, אנחנו יוצרים יותר התנגדות, ושם אנחנו רוצים להשיג בסוף איזושהי הקלה למערכת ההורית, זה לא יוכל להמשיך בדרך הזו **ואם תרפו זה כן יביא? אולי הלחץ היה לא בכיוון הנכון?**" (עו"ס- עמ' 14, ש' 11-7); הדגישה כי נדרש מההורים "להמשיך את הטיפול שלהם... לעשות עבודה, כל אחד מהם בשטח שלו... עד שזה יקרה. גם אם זה יקרה עוד שנה או עוד שנתיים. עד שזה יקרה **נתפלל לזה**" (עמ' 16, ש' 35-38).

32. הרצון הטוב של כל הגורמים המעורבים להביא לשיקום מערכת היחסים בין הקטינים ואביהם לא הועילו.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 24-07-54288 ב.י. נ' ח

במקרה זה, הקטינים הגיבו בהתנגדות קשה להמשך שיחות במסגרת התחנה לטיפול משפחתי. נעשתה עבודה ממושכת עם האם להפנות את הילדים לטיפול במסגרת שאינה בתחנה, אולם הילדים הוסיפו להתנגד לטיפול על אף לחצי האם **נשאלת השאלה האם הופעה סמכות של בימ"ש?** (עמ' 2 תסקיר מיום 11.11.2025).

מדובר בקטינים בגיל ההתבגרות "שבו קשה מאוד לקיים טיפול ללא מוטיבציה של הילדים **זה תמיד נכון לכל גיל במקרים של התנגדות וניתוק קשר, השאלה היא עד כמה בימ"ש מפעיל את סמכותו ועושה שימוש בכלים מתוך ארגז הכלים שלו, סיוע באפטרופסית, שמיעת ילדים והטלת סנקציות**" (שם, שם), גיל שבו יש לרצונם משקל משמעותי, גם אם לא מכריע, בתביעה מסוג זה. משכך, וכשלא נמצא אפילו סדק זעיר בהתנגדותם הנחרצת של הקטינים לקשר, אני סבורה שכל ניסיון נוסף לחידוש הקשר אם ייעשה בניגוד לרצון הקטינים, עלול לגרום נזק יותר מתועלת **בודאי שגם את זה יש לקחת בחשבון**. לכן, איני רואה מנוס אלא להניח למשפחה ולילדים פן ייגרם נזק גדול יותר לקטינים. וכפי שנקבע בעמ"ש (ת"א) 17053-12-18 פלונית נ' פלוני, פסקה 53 (7.4.2019): "אין אנו מתעלמים מהמצב הקשה של היעדר קשר בין אב לבתו אולם הפתרון לקושי זה אינו בכפיית טיפול לעת הזאת, וכפי שהסכימו כל המומחים". **אבל היה פה רק נסיון אחד של תחנה לטיפול משפחתי... לא מונה מומחה לחידוש קשר ולא היה מענה אחר.**

33. **בשולי הדברים אך לא בשולי חשיבותם**; אמנם התמונה העולה מניסיונות הטיפול ומהדיווחים של שירותי הרווחה היא כי, למרבה הצער, בשלב זה אין תוחלת בהמשך הניסיונות לשיקום הקשר. אולם, ברור גם כי אם הקטינים ימשיכו בנתק, לא ייפגשו עם אביהם ולא יתמודדו מולו עם רגשותיהם ותחושותיהם, הם עלולים לשאת את הפגיעה הקשה הזו עמם לאורך חייהם ולסבול מהשלכותיה. לפיכך, מצופה מההורים לפעול באופן שיביא לסיום הסכסוך ולהפחתת הקונפליקט ביניהם, כך שהקטינים יוכלו לחוש רגיעה ובטחון אמיתיים, אשר יאפשרו ליצור קרקע יציבה דיה להתקרבות מחודשת לאביהם **"מצופה"**. **ההורים במריבות. בבית המשפט. לא ברור מדוע כבודה לא עשתה את כל המאמצים לחידוש הקשר על ידי מינוי מומחה.**

סוף דבר

34. לפיכך, אני מורה כדלהלן:

א. אני מקבלת את ההמלצה בתסקיר מיום 11.11.2025 וקובעת כי בעת הזו לא יתקיימו זמני שהות בין האב וילדיו בהתאם לפסק הדין מיום 25.12.2018. ככל שבאופן ספונטאני יבשילו התנאים לחידוש קשר, והצדדים והקטינים ירצו בהסדרי השהות **נראה יותר כמו חלומות בהקיץ**, יוכלו לחזור זמני השהות על כנם ללא צורך בהליך נוסף. בהעדר הסכמה, הגם וככל שהבשילו התנאים, סלולה בפני הנתבע הדרך לעתור בתביעה מתאימה לחידוש קשר בהתאם להוראות פסק הדין הנ"ל.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 24-07-54288 ב.י. נ' ח

ב. במקרה זה נוצרה בעיה אמיתית ביחסי הנתבע וילדיו. משכך, וכאשר הקטינים לא מעוניינים בקשר, על מנת שלא להסלים את הסכסוך, ומתוך תקווה כי הצדדים ישכילו לפעול לסיום הסכסוך, אני קובעת כי כל צד ישא בהוצאותיו.

ג. פסק הדין ניתן לפרסום בהשמת שמות ופרטים מזהים.

35. המזכירות תשלח לצדדים את פסק הדין ותסגור את התיק.

ניתן היום, ג' תשרי תשפ"ז, 14 ספטמבר 2026, בהעדר הצדדים.

סגלית אופק, שופטת